AP

واکنش‌ها به حمله صهیونیست‌ها به کاروان امدادی آشپزخانه مرکزی بین‌المللی ادامه دارد

تکمیل نسل‌کشی با گرسنگی

گزارش تحلیلی

فائزه سادات یوسفی
خبرنگار

هدفگذاری رژیم صهیونیستی بر تکمیل پروژه نسل‌کشی از جنبه‌های مختلفی در نوار غزه در حال پیگیری است. بر همین اساس اشغالگران همزمان با متراکم کردن کشتارهای خونین، محاصره غذایی و دارویی و تخریب کامل زیرساخت‌های حیاتی چون بیمارستان‌ها حملات خود را برای تنگ کردن همه جانبه حلقه زیست و حیات مردم این منطقه متمرکز کرده‌اند. صهیونیست‌ها در تازه‌ترین اقدام ملالت‌بار، تلاش کردند که با هدف قرار دادن مقر سازمان آشپزخانه مرکزی بین‌المللی که منجر به کشته شدن عده‌ای از اعضای آن شد، باریکه‌های کمک‌رسانی و ارسال مواد غذایی به نوار غزه را در معرض تهدید قرار داده و مردم رنج‌دیده غزه را در فشار قحطی و گرسنگی مضاعف قرار دهند.

متعاقب این اتفاق، سازمان آشپزخانه مرکزی بین‌المللی اعلام کرد که فعالیت خود در غزه را به حالت تعلیق درآورده است. اما مسیر توقف امدادرسانی به مردم غزه به اینجا ختم نشد و روز گذشته دولت قبرس اعلام کرد که کشتی حامل کمک‌های ضروری ارسال شده به طرف نوار غزه به مبدأ خود بازگشت. به گزارش میدل ایست نیوز، تئودوروس گوتسس سخنگوی وزارت خارجه قبرس اعلام کرد در نتیجه کشته شدن ۷ نفر از کارکنان سازمان آشپزخانه مرکزی بین‌المللی توسط رژیم صهیونیستی، ۲۴۰ تن از کمک‌های انسان دوستانه به قبرس بازگردانده شد. وی در ادامه خاطرنشان کرد که تاکنون ۹۰-۱۰۰ تن از کمک‌های انسان‌دوستانه ارسال شده به غزه از طریق بندر لارنکا به ساکنان آن تحویل داده شد. همچنین، یک مسئول قبرسی در این رابطه به خبرگزاری رویترز گفت: «آنها فقط توانستند بار لنج را خالی کنند، یک سوم کمک‌ها تحویل داده شده و دو سوم آنها بازگردانده خواهند شد.»

درحالی طرح کمک‌رسانی از بندر قبرس با شکست مواجه شده که این پروژه طی ماه جاری میلادی عنوان اولین گذرگاه دریایی برای کمک‌رسانی به نوار غزه را به خود گرفته بود.

علاوه بر اقدامات فوق، خبرگزاری رویترز گزارش داد که امارات نیز ارسال کمک‌های بشردوستانه خود از طریق گذرگاه دریایی قبرس را تا زمانی که تضمین‌های بیشتری برای حفظ جان امدادگران از رژیم صهیونیستی دریافت کند و تحقیقات کاملی درباره این حمله انجام شود، به حالت تعلیق درآورده است.

> از آنجا که کشته شدن اعضای این نهاد بین‌المللی که دارای تابعیت‌های مختلفی چون استرالیا، لهستان، بریتانیا، امریکا کانادا و فلسطین بوده و پیامدهای منفی را برای رژیم صهیونیستی دربر خواهد داشت، مقامات صهیونیستی تلاش کردند که این اقدام را ناشی از خطا و یک اشتباه ذکر کنند

اظهارات متناقض مقامات اسرائیل

از آنجا که کشته شدن اعضای این نهاد بین‌المللی که دارای تابعیت‌های مختلفی چون استرالیا، لهستان، بریتانیا، امریکا کانادا و فلسطین بوده و پیامدهای منفی را برای رژیم صهیونیستی دربر خواهد داشت، مقامات صهیونیستی تلاش کردند که این اقدام را ناشی از خطا و یک اشتباه ذکر کنند. در همین رابطه، اسحاق هرتزوگ، رئیس رژیم صهیونیستی این حمله را فاجعه‌بار خواند و مدعی شد که این حمله غیرعامدانه بوده و بابت آن عذرخواهی کرد اما سازمان آشپزخانه مرکزی جهانی اعلام کرد که فعالیت‌های خود را با ارتش این رژیم هماهنگ کرده بوده و دو خودروی آنها دارای لوگوی مؤسسه خیریه بودند. همچنین هرتزی هالوی، رئیس ستاد کل ارتش رژیم صهیونیستی این اتفاق را نتیجه تشخیصی نادرست در شب و اشتباه فاحش دانست و مدعی شد این حمله عامدانه و علیه نیروهای امدادگر نبوده است.

روز گذشته دولت لهستان در پی کشته شدن یک تبعه خود در این حمله و یادآوری اعلام همبستگی ورشو با اسرائیل بعد از ۷ اکتبر اخطار داد که این دست اقدامات رژیم صهیونیستی روابط تل‌آویو و ورشو را تضعیف می‌کند. آنها همچنین ابراز داشتند که ورشو قصد دارد تحقیقات مستقلی را در مورد این اتفاق انجام دهد.

بندبازی عیان امریکا

ایالات متحده که یدطولانی در پایه‌گذاری و کمک به گروه‌های جانی و افراطی که ایدئولوژی آنها بر کشتار بی‌رحمانه مردم بنا شده دارد، بعد از طوفان الاقصی نیز وارد میدان شد. اما این بار به دلیل سردرگمی در اتخاذ تصمیم و ضرب‌الاجل اقدام برای بقای رژیم صهیونیستی، نتوانست چهره واقعی خود را پنهان کند و صراحتاً با ارسال سلاح و حمایت‌های همه‌جانبه سیاسی و مالی، مشارکت دیرباز خود در اقدامات و جنایات رژیم صهیونیستی را تقویت کرد. هم اکنون نیز ایالات متحده به طور صریح و بدون روتوش ارسال سلاح و حتی جنگنده‌های اف-۱۵ را که مصرفی جز کشتار مردم ندارد، در دستور کار خود قرار داده است.

به همین دلیل کاخ سفید با رسوایی و اعتراضات شدید جهانی مواجه شد و تلاش کرد با لفاظی و توجیه حمایت خود در تهاجمات مرگبار رژیم صهیونیستی تحت عنوان حذف مقاومت، چهره مخدوش خود را بازیابی کند. در حمله اخیر صهیونیست‌ها به امدادگران نیز ایالات متحده کوشید تا واقعه را مخدوش توصیف کند و عاملیت اشغالگران را در پیچ تحقیقات و گذر زمان گم کند. در همین رابطه، جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا در بیانیه‌ای خواستار تحقیقات سریع در مورد حادثه مرگبار در غزه شد و گفت: «اسرائیل متعهد شده است که تحقیقات کاملی را در مورد علت هدف قرار گرفتن خودروهای امدادگران با حملات هوایی انجام دهد. این تحقیقات باید سریع باشد، باید پاسخگویی به همراه داشته باشد و یافته‌های آن باید علنی شود. غم‌انگیزتر اینکه، فقط همین یک مورد نبوده است. این درگیری یکی از بدترین درگیری‌های اخیر از نظر تعداد کشته‌شدگان امدادگر بوده است.»

با این وجود برخی سیاستمداران امریکایی همچنان رویکرد کنونی امریکا را برای چهره تصنعی بشردوستانه امریکا مضر می‌دانند و تلاش می‌کنند که ضمن اعتراض به شرایط ایجاد شده، راه‌های کم هزینه‌تر و مدت‌داری را پیشنهاد دهند. در همین رابطه برنی سندرز، سناتور امریکایی یک روز پس از کشته شدن تعدادی از اعضای سازمان آشپزخانه مرکزی بین‌المللی طی مصاحبه‌ای با اماس‌ان‌بی‌سی از نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی خواست تا کشتار مردم بی‌گناه را (بیش از ۳۲ هزار نفر در غزه از جمله زنان و کودکان کشته شده‌اند) متوقف کند. او در ادامه دولت بایدن را مخاطب قرار داد و گفت: «این وحشتناک است. این غیر قابل توجیه است و باید همین حالا خاتمه یابد. ایالات متحده نباید در این وحشتی که اکنون در حال رخ دادن است، همدست باشد. اسرائیل حق ندارد وضعیتی را درست کند که مانع ورود کمک‌های بشردوستانه به غزه شود. آیا می‌خواهیم در این مسأله همدست باشیم؟ به نظر من اکثر امریکایی‌ها نمی‌خواهند همدست باشند.»

سندرز به همراه هفت نفر از سناتورهای دیگر کنگره امریکا پیشتر در نامه‌ای خطاب به جو بایدن، خواستار تحت فشار گذاشتن بنیامین نتانیاهو برای رفع محدودیت‌ها در دسترسی به کمک‌های انسانی به غزه و لغو کمک‌های نظامی واشنگتن به تل‌آویو شدند.

نگاهی به تبعات انتخابات ترکیه در گفت‌وگوی «ایران» با ابراهیم فراهانی

فصل تغییر

Reuters

گفت‌وگو

امیرفرشباف
خبرنگار

انتخابات شهرداری‌ها در ترکیه، از یک سو منعکس کننده تغییرات سیاسی و اجتماعی در آینده نزدیک این کشور بود و از سوی دیگر، با بروز درگیری‌هایی که در برخی مناطق کردنشین پس از بازپس‌گیری کرسی شهرداری از احزاب کرد پیروز به وجود آمد، به نظر می‌رسد جریان حاکم با اینکه شکست را پذیرفته؛ اما از قبول تبعات این زلزله سیاسی اکراه دارد. در این میان کسب رده سوم توسط حزب فاتح اربکان (رفاه نو) نیز نوید ظهور موج اسلامگرایان تازه نفس در آینده ترکیه را می‌دهد. برای واکاوی تحولات مذکور در سپهر سیاسی ترکیه و علل شکست حزب عدالت و توسعه و پیروزی حزب جمهوری خلق با آقای ابراهیم فراهانی، کارشناس مسائل ترکیه گفت‌وگو کردیم؛

چشم‌انداز سیاسی حزب عدالت و توسعه و رجب طیب اردوغان را در نسبت با نتیجه انتخابات شهرداری‌ها چگونه ارزیابی می‌کنید؟

درمورد وضعیت سیاسی حزب حاکم پس از این انتخابات باید متذکر شد که حزب عدالت و توسعه در این انتخابات شکست خورد و نه شخص رجب طیب اردوغان؛ چون خود اردوغان در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۴، ۲۰۱۸ و ۲۰۲۳ برنده بوده و یکی از دلایل مهمی که خیلی به آن پرداخته نشده است، این است که مردم ترکیه در مواقعی که خود اردوغان شخصاً به صحنه می‌آید، خصوصاً انتخابات ریاست جمهوری که برای مردم جنبه نمادین دارد، امید به آینده‌ای [منهای اردوغان] ندارند، یعنی ترکیه بدون اردوغان برای همه هراس انگیز است و یکی از دلایل پیروزی‌های پشت سر هم شخص اردوغان در انتخابات همین است.

اما حزب عدالت و توسعه با توجه به همین یکه تازی اردوغان تضعیف شده و پس از انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۳ حتی با خلأ شخصیت‌هایی برای تصدی پست‌های حساس مثل وزارت خارجه و سازمان اطلاعات مواجه شد؛ برای همین هم مجبور شدند افرادی مانند ابراهیم کالین را که ملاصدرا شناس بود و پیشینه اطلاعاتی نداشت رئیس سازمان اطلاعات ترکیه (میت) کنند و آقای هاکان فیدان که سال‌ها در میت کار کرده و از معتمدان آقای اردوغان بود نیز به وزارت خارجه منصوب شد. به طور کلی معتمدین اندکی اطراف اردوغان مانده‌اند و او هم به سنی رسیده که به دیگر اشخاص برجسته چندان اعتمادی نمی‌کند و کسانی که به نوعی خودشان صاحبنظر بودند از اردوغان جدا شدند؛ افرادی مثل احمد داوودواوغلو و علی باباجان هر کدام یک حزب جدید تأسیس کردند.

حزب عدالت و توسعه با اینکه پایگاه‌های زیادی در سراسر ترکیه دارد و نیروسازی می‌کند، اما هنوز نتوانسته با توجه به تضعیف ساختار حزبی، نیروهای دست‌اولی برای وزارتخانه‌ها معرفی کند و ناگزیر مجدداً آقای مهمت [شیمشک] را برای وزارت اقتصاد معرفی کردند که در ادوار گذشته نیز همین سمت را داشت. دیگر اینکه نرخ سود بانکی ۸ درصد را برای کاهش تورم و نقدینگی به ۵۰ درصد افزایش دادند، درحالی که هنوز هم لیر ترکیه همچنان روند نزولی را در برابر دلار طی می‌کند.

در نتیجه باید یادآور شد که حزب عدالت و توسعه در انتخابات شهرداری‌ها شکست خورد، نه آقای اردوغان و اینکه بلافاصله بعد از انتخابات اعلام کرد باید از خودمان انتقاد کنیم، منظورش حزب بود و نه شخص خودش. حزب عدالت و توسعه نیز تا زمانی که اردوغان در قدرت است، بزرگترین و قدرتمندترین حزب در ترکیه خواهد بود و اعضای عدالت و توسعه هم وجود حزب بدون اردوغان یک کابوس است.

> حزب عدالت و توسعه در انتخابات شهرداری‌ها شکست خورد، نه آقای اردوغان و اینکه بلافاصله بعد از انتخابات اعلام کرد باید از خودمان انتقاد کنیم، منظورش حزب بود و نه شخص خودش. حزب عدالت و توسعه نیز تا زمانی که اردوغان در قدرت است، بزرگترین و قدرتمندترین حزب در ترکیه خواهد بود

قدرت گرفتن حزب «جمهوری خلق» چه تأثیراتی می‌تواند بر معادلات درونی قدرت و سیاست خارجی ترکیه داشته باشد؟

درمورد قدرت گرفتن حزب جمهوری خلق باید این نکته را در نظر داشته باشیم که در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۳، آقای قلیچدار اوغلو به عنوان رهبر حزب نتوانست از فرصت سیاسی پیش آمده استفاده کند و بعد از شکست در برابر اردوغان، طی یک انتخابات درون حزبی کنار گذاشته شد. با تغییر رهبری حزب و کنار رفتن آقای قلیچدار اوغلو و آمدن آقای اوزگور اوزل، دست آقای اکرم امام اوغلو (شهردار استانبول) بازتر شد و به نوعی می‌توان گفت حتی بدون حمایت حزب [جمهوری خلق] هم آقای امام اوغلو در استانبول چهره محبوبی است و آرای زیادی را برای حزب جمهوری خلق کسب کرده و باعث شد بعد از ۵۰ سال، دوباره به عنوان حزب نخست انتخاب شوند. این اتفاق بسیار حائز اهمیت است؛ چراکه حزب جمهوری خلق توانست ساختار حزبی را حفظ کند؛ یعنی رهبری که نتوانست حزب را پیش ببرد کنار گذاشته شد و شخص جدیدی جای او آمد که با توان امیدوار کننده‌ای حرکت می‌کند.

آیا ظهور حزب رفاه جدید (اربکان) را می‌توان نوعی تجدید حیات فرهنگی-سیاسی و بازتعریف اسلامگرایی در ترکیه تلقی کرد؟ یا این حزب جدید صرفاً تابعی از عدالت و توسعه است؟

درمورد حزب اربکان باید گفت ما دو حزب داریم؛ البته پیش از توضیح، درمورد جریان آقای اردوغان هم می‌توانیم بگوییم که زاده و میراثدار اربکان بوده و هست. دو حزبی که میراث آقای اربکان هستند، یکی حزب «سعادت» است که رأی بسیار کمی را کسب کرد و دیگری حزب آقای فاتح اربکان پسر کوچک مرحوم نجم‌الدین اربکان یعنی حزب «رفاه نو» است. جریان اربکان یک شاخصه‌ای دارد که اردوغان و نزدیکانش از آن فاصله گرفتند و آن فلسطین مداری است و یکی از دلایل ائتلاف اربکان و اردوغان در انتخابات قبل و عدم ائتلاف در این انتخابات، همین مسأله فلسطین بود و دیگری به وعده‌هایی درباره سهم اربکان از قدرت باز می‌گردد که داده نشد.

آقای فاتح اربکان حرف‌های زیبایی برای ترکیه زده که متأسفانه قابلیت اجرایی ندارد؛ ترکیه در سال ۱۹۵۹ اولین کشور مسلمانی بود که رژیم صهیونیستی را به رسمیت شناخت و روابط اسرائیل و ترکیه در حوزه امنیتی، اقتصادی و سیاسی بسختی مخدوش می‌شود. حد آقای اربکان همین است و از این فراتر نمی‌تواند برود و با توجه به آن فلسطین مداری و میراث پدرش رأی آورد و توانست کرسی‌هایی را به دست بیاورد.

درباره اعتراضات اخیر در برخی مناطق کردنشین، چقدر می‌توان این تحرکات را به معادلات درونی و اختلافات حزب حاکم با کردها نسبت داد؟ دامنه تأثیر بازیگران خارجی و محرک کردها مانند رژیم صهیونیستی تا کجا است؟

درمورد کردها بعد از سال ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ و در همان زمان مذاکرات با اوجالان، روابط ترکیه و کردها کم کم به سردی رفت و همواره کردها مورد فشار بودند. با توجه به ساختار فکری و اجتماعی کردها، ایشان همواره تحت فشار سیاسی و امنیتی بوده‌اند و یک مسأله سنتی درمورد ایشان این است که هر گاه شهرداری یک منطقه را به دست می‌آورند، معمولاً توسط حزب عدالت و توسعه با یک فرمان، این حق از ایشان سلب می‌شود.

اخیراً در شهر اورفا نیز همین اتفاق افتاد؛ یک شهرداری برنده شد، اما صندوق آنجا باطل شد و کردها اعتراض می‌کنند که حقشان ضایع شده است. به طور کلی درمورد شهرداری‌ها همیشه این چرخه تنش‌ها بوده و در یک دهه اخیر برخی از شهرداری‌هایی که به کردها رسید، توسط عدالت و توسعه و احزابی که با حزب حاکم ائتلاف کردند پس گرفته شدند. به عنوان نمونه، در مواردی پیش آمده که حزب عدالت و توسعه با حمایت حزب ملی گرای افراطی حرکت ملی «م.ه.پ» به رهبری دولت باغچه لی، شهرداری را از کردها پس گرفتند.

اخبار

هشدار بازگشت داعش به عراق

بزرگان و ریش سفیدان استان الانبار در غرب عراق نسبت به تکرار سناریوی سال ۲۰۱۴ و بازگشت گروه تروریستی داعش به این مناطق هشدار دادند. به گزارش ایرنا، ریش‌سفیدان استان الانبار اعلام کردند که «محمد الحلبوسی» رئیس برکنار شده پارلمان، تلاش‌هایی را برای اجرای سناریویی مانند سال ۲۰۱۴ در مناطق غربی عراق در دست اجرا دارد. این افراد افزودند: تلاش‌ها برای اجرای تحصن‌های بزرگ در مناطق غربی انجام شده است و نهادهای امنیتی نیز از افزایش شمار تروریست‌های داعشی در منطقه «وادی حوران» و بیابان‌های غربی خبر داده‌اند.

اردوغان بعد از ۱۲ سال به عراق می‌رود

منابع ترکیه‌ای از سفر رئیس جمهور این کشور به عراق پس از ۱۲ سال خبر دادند. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از روسیاالیوم، منابع ترکیه‌ای اعلام کردند که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه ۲۲ آوریل این سفر را انجام خواهد داد. این منابع افزودند که مقدمات این سفر طی هفته‌های گذشته انجام شده است و قرار است که اردوغان در جریان سفر به عراق تفاهمنامه‌هایی از جمله در زمینه مبارزه با تروریسم به امضا برساند. اردوغان همچنین قرار است در ماه مه به امریکا سفر کند.

مذاکره تلفنی رهبران امریکا و چین

جو بایدن، رئیس جمهور امریکا با شی جین پینگ، همتای چینی خود طی یک گفت‌وگوی مفصل پیرامون اقدامات واشنگتن برای فروش اجباری دارایی‌های تیک‌تاک در امریکا مذاکره کرد. جان کربی، سخنگوی کاخ سفید پس از این تماس که اولین مکالمه رو در رو بین رهبران امریکا و چین از نوامبر بود، به خبرنگاران گفت: بله، تیک‌تاک امروز مطرح شد. در بیانیه چین درباره این تماس، هیچ اشاره‌ای به تیک‌تاک نشد. مجلس نمایندگان امریکا ماه گذشته لایحه‌ای را تصویب کرد که بر اساس آن اگر شرکت بایت دنس که مالک چینی تیک‌تاک است، حاضر نشود سهام خود را واگذار کند، این اپلیکیشن اشتراک‌گذاری ویدیو در امریکا ممنوع خواهد شد.

هشدار زاخاروا درباره دخالت‌های غربی در قفقاز جنوبی

سخنگوی وزارت خارجه روسیه گفت: ارمنستان در حل‌وفصل مشکلات در منطقه‌اش تجربه دارد اما دخالت‌های غربی در قفقاز جنوبی کار را دشوار و پیچیده می‌کند. ماریا زاخاروا در یک جلسه توجیهی به حضور مربیان پنتاگون در ایروان، سفر «ینس استولتنبرگ» دبیرکل ناتو به ارمنستان در ماه مارس و رزمایش‌های سال گذشته میلادی که امریکا در آن حضور داشت، اشاره کرد و گفت: رهبری ارمنستان واقعاً تجربه حل مسائل منطقه‌ای را دارد. او واقعاً تجربه مثبتی در این زمینه دارد و ما برای او احترام قائل هستیم. تمامی این رویدادها و اقدامات را مربیان، مشاوران و سیاستمداران اتحادیه اروپا آغاز می‌کنند اما در اصل اتحادیه اروپا نیست و این اتحادیه به عنوان پوششی برای ناتو عمل می‌کند.

دورنما

د استاندارد
بلژیک

اسرائیل تا کنون نه یک بار که سه بار کاروان های امدادی را که برای کمک به مردم غزه به این باریکه رفته بودند، هدف قرار داده است. حمله‌ای که روز سه شنبه علیه کاروان سازمان آشپزخانه مرکزی جهانی انجام شد، بی سابقه ترین این حملات بود و شدت آن طوری بود که از این خودرو چیزی باقی نماند و همه کسانی که در آن بودند، کشته شدند.

ایندیپندنت
بریتانیا

در حمله اسرائیل به کاروان امدادی سه داوطلب انگلیسی نیز حضور داشتند. در پی کشته شدن این سه نفر دیوید کامرون خواستار توضیح شفاف تل آویو شد و ریشی سوناک، نخست وزیر نیز در تماس با همتای اسرائیلی اش نه فقط به کشته شدن این شهروندان انگلیسی که به وضعیت غزه نیز اعتراض کرد و هشدار داد: کشتار غیر نظامیان در غزه بیش از حد شده و این وضعیت غیر قابل تحمل است.

دیلی صباح
ترکیه

در بحبوحه محکومیت جهانی حملات اسرائیل علیه غزه، کاروان آشپزخانه مرکزی جهانی نیز هدف ارتش اسرائیل قرار گرفت و بلافاصله پس از آن، این مؤسسه خیریه که توسط سرآشپز مشهور خوزه آندرس تأسیس شد، از تعلیق فوری فعالیت‌های خود در منطقه خبر داد و کشتی‌های کمک‌رسان آن با حدود ۲۴۰ تن کمک‌های تحویل نشده بازگشتند. این مؤسسه خیریه نقش مهمی در ایجاد یک مسیر دریایی برای ارسال کمک به شمال غزه، ایفا می‌کرد.

لا ترسرا
شیلی

خوزه آندرس سرآشپزی که سازمان آشپزخانه جهانی را راه اندازی کرده، بعد از حمله به کاروان این سازمان در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «دولت اسرائیل باید به این کشتار بی‌رویه پایان داده و از استفاده از غذا به عنوان سلاح دست بردارد.» این در حالی است که قحطی تبدیل به یکی از سیاست‌های اسرائیل علیه مردم غزه شده است.